

ROMÁN

KIOKAN

HANA WHITTON

LUDMILA Z PODĚBRAD

V ZAJETÍ SŇATKOVÉ POLITIKY

Copyright © Hana Whitton, 2021

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Hana Whitton, 2021

Redakční úprava Hermína Vojtěchovská

Grafická úprava obálky Tomáš Řízek

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,

v edici Klokán, 2021

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7633-646-9

I.

Sidonie z Poděbrad sledovala znepokojeným pohledem otce, který nervózně přecházel po chodbě před ložnicí své manželky, Sidoniiny nevlastní matky Johany z Rožmitálu.

Jiří z Poděbrad proslul vyrovnaným klidem, který dokázal zachovat i ve vypjatých situacích, avšak do tohoto klidu měl dnes, kdy se mu Johana chystala porodit dalšího potomka, daleko.

Jeho rozčilení bylo pochopitelné, i když Johana ve zdraví přežila porod jejich prvního syna Hynka a také ostatních dětí, které přišly na svět po něm, i když ty se z tohoto světa dlouho netěšily.

Přesto se nedokázal zbavit tísnivého strachu – dosud nezapomněl, že jeho první choť, Kunhuta ze Šternberka, zemřela při porodu dvojčat Sidonie a Kateřiny, i když předtím bez potíží přivedla na svět hned několik potomků.

A bál se i o novorozené děťátko. Vždyť z dětí, které mu Johana dala, zůstalo pouze jediné, Hynek. Jen on se dožil jinošských let.

Sidonie opět pohlédla starostlivě na otce. Uvítala, že se sem dnes dostavil také její starší bratr Viktorín. Mohl být dosud mladičký, ale byl to pravý rytíř, který věděl, co se sluší a patří. Viktorín, to byla její pevná a věrná opora, stejně jako druhý bratr Jindřich, který však dnes dorazil

nemohl, protože ho otec vyslal na cesty s nějakým neodkladným posláním.

A že tu chyběl její třetí, nejstarší bratr Boček, to ji celkem nepřekvapilo.

„Boček asi nepřijde,“ obrátila se po chvíli k Viktorínovi. Vyznělo to trochu jako otázka. Boček byl samotář uzavřený do sebe a vyhýbající se společnosti, jak jen to šlo. Většinu času trávil mimo Prahu na venkovských rodových panstvích Poděbradů, kde se věnoval hlavně lovu.

Pro jeho otce Jiřího, který s ním měl jako se všemi svými dětmi velké plány, to představovalo hluboké zklamání. Bylo mu jasné, že do svého nejstaršího, v němž toužil mít dědice rodu, velké naděje vkládat nemůže.

Viktorín zavrtěl hlavou. „Boček opravdu nepřijde,“ potvrdil Sidoniinu domněnku. „Stejně jako naše Kateřina.“

Sidonie si s bratrem vyměnila pohled plný pochopení. Ztěžka si pak povzdychla. Zнала moc dobře důvod, proč se sem dnes Kateřina nedostavila. Ta měla až příliš na paměti, že její vlastní matka Kunhuta dala život dvěma dcerám a ztratila přitom ten svůj.

Sidonie s Kateřinou se to později dozvěděly od Adalberty, jejíž posláním v pražském dvorci pánů z Kunštátu a Poděbrad bylo odnepaměti něčím mezi chůvou a dvorní dámou. Ani jedna z nich se poté nezbavila pocitu viny za matčinu smrt.

A když se pak otec znovu oženil, očekávaly Sidonie s Kateřinou pokaždé příchod nového sourozence se strachem a plny nervózního napětí. Kateřina se s tím nakonec nedokázala vyrovnat. A to byl důvod její dnešní nepřítomnosti.

„Dalo se čekat, že Kateřina nepřijde,“ řekla na to Sidonie. „Obavy, které prožívá před každým Johaniným porodem, zatím vždycky odstonala.“

Vtom se chodbou rozlehly rychlé kroky, možná spíš běh, a vmžiku se na prahu objevil Hynek.

Mohl to být ještě pacholík, avšak už nyní bylo zřejmé, že dbá o svůj zevnějšek a potrpí si na pěkné oblečení. I dnes se dostavil oblečený podle poslední módy.

Krátký pláštík mu lemovala kožešina a bohaté tmavé vlasy spadající na ramena mu zdobila kožešinová čapka s rajčím peřím. Před otcem a sourozenci se samozřejmě nesměl ukázat bez krátkého mečíku, otcova daru k Váno-cům. Pohupoval se mu na širokém zlatém opasku s velkou tepanou sponou vykládanou polodrahokamy.

„Jak se daří mamince?“ vyhrkl. Mohl předstírat, že je elegantní dvořan, ale byl to pořád chlapec.

„Dobře! Maminka je v pořádku!“ ujistil syna Jiří z Po-děbrad, kterému neuniklo, že se Hynkovi přes veškerou snahu působit dojmem dospělého rytíře zračí v očích dět-ský strach.

Vzápětí sebou všichni trhli, protože se z Johaniny lož-nice ozval pláč novorozence.

Za krátký okamžik se ve dveřích objevil felčar, kterého Jiří přivolal už včera večer, když Johanu přepadly první bolesti.

„Tvá choť paní Johana by ti ráda představila dcerušku, pro niž jste prý vybrali jméno Ludmila,“ oznámil s úsmě-vem pohnutému Jiřímu.

Ten na nic nečekal a následoval felčara do komnaty.

Sidonie s Viktorínem a Hynkem se mu hrnuli v patách, ale ranhojič je zadržel a pokynul babicí bábě, aby se o děti postarala.

„Nové sestřičky si jistě brzy užijete víc než dost,“ ujistila bába ten zklamaný hlouček a vystrkala zvědavce ze dveří.

Jiří počkal, dokud jim je nepřivřela před nosem, a pak přistoupil k loži a sklonil se nad Johanou, která chovala novorozeně v náručí. Mělo čupřinu tmavých vlásků a Jo-hana s unaveným úsměvem poznamenala: „Naše Ludmila zdědila tmavé vlásy po tobě.“

Jiří jen mlčky přikývl, a až za okamžik, když přemohl dojetí, zašeptal: „Děkuji ti, Johanko!“

Dosud ho všichni znali jako rázného a rozhodného muže, který si dokáže poradit v každé složité situaci, ale tváří v tvář zázraku zrození byl jako vždy bezbranný.

A to platilo i o vzpomínce na Kunhutinu smrt, která s tím zázrakem zrození neoddělitelně souvisela a která se při něm vždy neodbytně vracela.

Jako vždy vznesl i nyní k nebesům rychle děkovnou modlitbu, že je Johana i s dítětem zdráva a v pořádku.

„Dalas mi překrásnou dcerušku,“ ozval se pak až po chvíli a polaskal Johanu po tváři dosud zbrocené potem.

Jeho druhá manželka Johana z Rožmitálu bylo to nejlepší, co ho v životě po Kunhutině smrti mohlo potkat.

Nedlouho po Kunhutině smrti si uvědomil, že musí svým osiřelým dětem, na jejichž výchovu chůva Adalberta nestačila, přivést novou matku. Nedovedl si však přitom po svém boku představit jinou ženu než Kunhutu.

Být tu tak dosud můj přítel Hynce Ptáček z Pírkenštejna, říkal si tehdy nescísněkrát v duchu. Ten by mi pomohl dobrou radou.

Jenže Hynce, ten moudrý a věrný rádce ve věcech soukromých i politických, opustil tento svět několik let před Kunhutou. Nebyl to však naštěstí jediný dobrý přítel, kterého Jiří měl. Jaroslav Lev z Rožmitálu a na Blatné, mladý diplomat pocházející z váženého šlechtického rodu, mu pomohl překonat nejtěžší období.

Jiří v té době zůstával přesvědčený, že se po Kunhutině smrti nedokáže znovu zamilovat. Do nového manželství tak vstoupí pouze proto, aby osiřelým dětem přivedl matku.

Vztah k jeho druhé manželce bude jistě vyrovnaný, ale láska to nebude, snad v lepším případě přátelství. Takhle smýšlel i tehdy, když se mu Jaroslav Lev z Rožmitálu zmínil o své sestře Johaně.

Své mínění o novém vztahu poněkud pozměnil již v okamžiku, kdy se s Johanou setkal. A zapomněl na ně zcela, když ji blíže poznal.

Na první pohled ho upoutala půvabným zevnějškem a příjemným vystupováním. Byla to vysoká štíhlá dívka s bohatými kaštanovými vlasy, velkýma modrýma očima a upřímnou tváří. Hlas měla melodický a její slova hladila jako samet.

Jiřího však nepřitahovala pouze okouzlujícím zjevem, ale hlavně moudrostí, bystrým postřehem a vznešenou ušlechtilostí, vlastnostmi na její mládí tak překvapivými.

Stačil krátký čas, aby se do ní zamiloval a aby rychle zapomněl na představy o ryze formálním manželství. Zpočátku se zdráhal uvěřit svému štěstí – vše se zdálo až příliš dokonalé, než aby to mohla být pravda.

Avšak bylo tomu tak, jak posléze pochopil, a Johana, krásná, chytrá a mnohem mladší než on, se mu nakonec stala milující manželkou a jeho dětem neméně milující matkou.

Společně potom překonali i tu jedinou překážku, která je dělila. Johana byla totiž katolička, zatímco Jiří byl kališník a přijímal podobojí.

„K Bohu vede přece jenom jedna cesta,“ prohlásil, když o tom s Johanou před svatbou dlouze rozmlouvali. „A nemyslíš, Johano, že právě spojení katoličky s kališníkem v harmonickém manželství ukáže dosud rozdělenému a znesvářenému národu, že oba protivné tábory spolu mohou žít v míru?“

Vzali se pak a dalo se jen stěží uvěřit, že spolu prožili již šest šťastných let. A Johana nepřestala být dobrou matkou Kunhutiným sirotkům ani poté, co sama poznala mateřství.

Přesto, nebo snad právě proto, se Jiří nedokázal zbavit toho strašlivého strachu pokaždé, když Johana nosila pod srdcem dítě. S Kunhutinou smrtí se po čase vyrovnal, nedokázal by to však, stát se něco Johaně.

Celé dny trávil na modlitbách, a když přišla její těžká hodinka, prosil Boha o jediné: aby Johana přežila.

Sklonil se nyní nad novorozenou dcerou a políbil ji zlehka na čelo.

„Zajistím ti skvělou budoucnost, Ludmilo! Najdu ti dobrého manžela,“ slíbil.

Holčička jen zavrňela ze spánku a Johana se tomu slibu tiše zasmála. „Ach Jiří! Naše Ludmila sotva spatřila světlo světa a ty ji už vdáváš!“

„Já vím, ale na podobné plány není nikdy příliš brzy! A mimoto...“ Jiří z Poděbrad vztyčil s těmi slovy ukazovák, „polský král Kazimír se letos v březnu stal otcem syna Vladislava. Vidím v tom... jisté znamení. Bylo by hezké, kdyby se ti dva, naše Ludmila a Kazimířův Vladislav, jednou zasnoubili. A protože Vladislav jednou určitě zdědí po otci polský královský trůn, může se naše Ludmila stát doopravdy královnou.“

Johana zvažněla. Nebrala manželovo prohlášení na lehkou váhu. Zнала jeho ctižádostivost, která ho poháněla k tomu, aby usiloval o nejvyšší cíle. Tenhle může být jedním z nich.

A věděla rovněž, že má k polskému vládci Kazimírovi blízko. Při volbě českého krále, k níž došlo po smrti Zikmunda Lucemburského, podporoval právě Jagellonce Kazimíra namísto Habsburka Albrechta.

Jenže Albrecht byl manžel Zikmundovy jediné dcery Alžběty, a tak na český trůn nakonec dosedl on.

Albrecht se nicméně z české koruny dlouho netěšil, jen dva roky panoval nad Českým královstvím. Po něm se českým králem stal jeho nedospělý synek Ladislav, řečený Pohrobek. Pohrobek se mu říkalo proto, že se narodil až za několik měsíců po Albrechtově smrti.

Nyní se z Ladislava stal už mladík, který pomýšlí brzy na ženění a který prý míří z Uher, kde se dosud zdržo-

val, do Prahy. Zdá se, že situace v Českém království se po bouřlivém období konečně jakžtakž uklidnila. Česká šlechta sice dávala i nadále najevo svou nespokojenost, ale to dávala vždycky. Důležité bylo, že země začala prospívat po hospodářské stránce. A to bylo rozhodující.

„Jednou se z tebe stane královna, Ludmilo. Tedy pokud se provdáš za mladého Jagellonce Vladislava,“ pokračoval Jiří v odvážných plánech.

Johana se jen usmála, ale Jiří jí z očí vyčetl nevyřčené pochyby.

„A proč ne?“ začal bránit tu vysněnou budoucnost. „Polský princ Vladislav přece jednou jistě dosedne na polský trůn po otci Kazimírovi, a pokud bude zasnoubený s naší Ludmilou...“

Johana se nyní už neudržela a dala se do smíchu. Její manžel Jiří měl vždy ctižádostivé plány, to jí bylo moc dobře známo. Svou nemalou moc a vliv a postavení u královského dvora hodlal upevnit politicky výhodnými sňatky svých dětí. Nikdy se tím netajil a nehodlal se tím tajit ani v této chvíli.

„Ach Jiří! Budeme oba rádi, stane-li se jednou naše Ludmila regentkou oprávněnou vládnout za svého chotě v jeho nepřítomnosti a také rozhodovat o výchově a osudu dětí! Ne každé manželce se takového privilegia dostane. Víš přece, že mnohý z mužů raději předá moc nad zemí i svou rodinou nějaké radě či vlastním kopulekým příbuzným!“

„Máš pravdu, Johanko!“ usmál se na ni Jiří, který si uvědomil, že by ji právě nyní neměl podobnými úvahami zatěžovat. Neuniklo mu, že se jí únavou začínají pod očima rýsovat temné kruhy. „A teď by sis měla odpočinout. Na podobné rozhovory budeme mít spoustu času, až se zcela zotavíš.“

Johana ho však zadržela. „Víš, že jsem tvé... řekněme odvážné myšlenky vždy podporovala, Jiří, ale... měl bys svým dětem dovolit, aby si toho, kdo je pak bude provázet

celým životem, zvolili podle hlasu srdce,“ řekla, hlas nezvykle vážný. „A tím nemyslím pouze Ludmilu. Viktorín přece...“

„Já vím!“ I Jiřího hlas zazněl nyní překvapivě vážně. „Pro Viktorína jsem vybral Markétu z Pirkenštejna, dceru svého přítele a rádce Hynceho. Zdá se však, že Viktorína k Markétě nepoutá už pouhé přátelství. Myslím, že k sobě našli cestu. Zamilovali se do sebe. A já věřím, že se něco podobného stane i v případě těch ostatních, i když se jim jejich sňatky budou zdát zpočátku jako pouhá politicky výhodná dohoda.“

V případě Viktorína a Markéty však nešlo pouze o společensky přínosný sňatek s dcerou předního politika a diplomata. Jiří byl rád, že Hynceho osiřelá dcera, která vyrůstala v poručnické péči, najde konečně nový, vlastní domov po Viktorínově boku.

„Věřím, že máš pravdu,“ přikývla spokojeně Johana.

Vtom se ode dveří ozvalo nenápadné zakašlání. „Nerad ruším,“ prohlásil felčar, kterému přes rameno zvědavě nakukovala babicí bába. Oba se vzrůstajícím znepokojením už nějaký čas sledovali jejich rozhovor, protože věděli, že by se Johana měla tak krátce po porodu šetřit. „Ale paní Johana teď musí opravdu odpočívat.“

Porod to snadný nebyl a Johanu značně vyčerpal, ale to si felčar raději ponechal prozatím pro sebe. Věděl totiž, jak zemřela Jiřího první manželka.

„Ach samozřejmě!“ obrátil se Jiří s poněkud provinilým výrazem k felčarovi. A potom řekl Johaně: „Promiň mi to, Johanko! Ale znáš mě! Já když začnu se svými plány...“ A s tím se nad ní sklonil a políbil ji zlehka na tvář.

„Budu v knihovně, kdyby bylo cokoli potřeba,“ oznámil ještě felčarovi.

Johana se na něj místo odpovědi usmála a potom předala novorozeně kojné, kterou mezitím přivolala bába.

A poté okamžitě usnula hlubokým, vyčerpaným spánkem snad ještě dřív, než Jiřího kroky dozněly v chodbě.

Sidonie s Viktorínem a Hynkem se k otci přihrnuli z komnaty, kam je před chvílí dostrkala babičí bába, sotva za sebou stačil zavřít dveře Johaniny ložnice.

Potomci ho zasypali dychtivými otázkami: „Jak se daří naší mamince?“ a „Jaká je naše nová sestřička?“

Jiří si přitiskl ukazovák na rty. „Tiše, ať maminku s Ludmilou neprobudíte! Maminka právě usnula a vaše sestřička jistě následovala jejího příkladu,“ napomenul je. „Obě jsou zdravé, a to je to nejdůležitější. A teď pojďte, v knihovně vám všechno dopodrobna vypovím.“

Celá trojice okamžitě zmlkla a poslušně ho následovala.

„Teď už se Ludmilu určitě nebudeš bát pochovat!“ usmála se Johana na nevlastní dceru Kateřinu, která se k mladší sestřičce chovala od první chvíle s bázlivým ostychem.

Johana jí to neměla za zlé. Obě, Kateřina i její dvojče Sidonie, vyrůstaly ve stínu matčiny smrti, pronásledované zbytečným pocitem viny, který v nich podle Johanina oprávněného podezření ještě přižívovaly historky služebnictva o tom, jak matka, Jiřího první manželka Kunhuta, skonala při porodu.

Johana se v tomto ohledu nemýlila. Vynikala v tom zejména Adalberta, která v domácnosti Jiřího z Poděbrad působila dříve jako chůva a nyní jako komorná. Byla to nehezká dívka, jež se rychle měnila v zatrpklou starou pannu a která nevynechala jedinou příležitost, aby Kateřině se Sidonií připomněla, jakou cenu zaplatila matka za jejich životy.

Johana se na Kateřinu znovu usmála a předala jí malou Ludmilu. „Vždyť tvé sestřičce bude brzy rok!“ dodala ještě.

Kateřina se s plachým úsměvem sklonila nad nemluvnětem. A Sidonie, postávající nerozhodně opodál, se k ní připojila.

„Jednou se budeš takhle i ty těšit ze svého dítěátka,“ řekla jí Johana, dojata tím pohledem.

„Ale...“ začala Kateřina a Johana věděla moc dobře, co chce říct.

Přerušila ji proto rychle: „Na všechny obavy, které se ti teď honí hlavou, zapomeneš rázem, až potkáš toho pravého a až zatoužíš, aby vás pojilo dítě zrozené z lásky.“

Johana byla pevně rozhodnutá, že Kateřinu a Sidonii vyléčí z obav, jež mají spojené s mateřstvím. Věřila, že se jí to podaří, neboť k nim měla hezký vztah a obě jí důvěřovaly. Najít k nim cestu nebylo zpočátku snadné, ale Johana nebyla z těch, kdo se snadno vzdávají.

Kateřina nyní zjevně ožila a spolu se Sidonií se opět sklonila nad malou Ludmilou.

Obě vzhledly, když se ozvalo krátké zaklepání na dveře. Vzápětí se, nevyzvána, objevila na prahu Adalberta s podnosem, na němž stál džbán s vínem, poháry a misky s ovocem v medu.

„Zahlédla jsem paní Sidonii s Kateřinou, jak k tobě míří, paní, a tak jsem si řekla, že vám malé občerstvení jistě přijde vhod.“

Zarazila se potom a spěšně dodala: „Nechci ovšem rušit...“

To zaváhání však nezpůsobily rozpaky, že vpadla bez vyzvání do Johaniny komnaty, ale závistná zášť, kterou dokázala při pohledu na tu šťastnou skupinku stěží potlačit.

Takhle jsem se mohla s Jiřího dcerami těšit z nového přírůstku do rodiny já, pomyslela si hořce. Ne, takhle jsem se z něj *měla* těšit já! opravila se vzápětí.

V rodině Jiřího z Poděbrad a jeho první manželky Kunhuty začala sloužit krátce po jejich svatbě. Domnívala se, že se s ní Jiří ožení poté, co ovdověl. Zнала ho přece tak dobře. Starala se přece tak vzorně o jeho děti. Bylo by to jen namístě! Líbil se jí mimoto, avšak hlavně ji přitahovala jeho rostoucí moc a vliv u dvora.

Jenže on si nakonec vzal mladou a krásnou Johanu z Rožmitálu.

Ti dva si přece nemůžou nikdy rozumět, utěšovala se tehdy. Johana od něj určitě uteče a Jiří bude ještě rád, zaujmu-li její místo.

I tato naděje však vzala záhy zasně.

Johana byla nejen krásná a mladá, ale také vzdělaná a moudrá. Jiří si s ní rozuměl a nezdědka se s ní radil v mnoha závažných otázkách.

Adalberta se nějakou dobu obírala myšlenkou, zda od Poděbradů neodejít, ale potom ten nápad zavrhl. Lepší službu by nikde nesehnala, domů se vrátit nemohla, a ani nechtěla. Otec, chudý zeman, přenechal zchátralou tvrz nejstaršímu synovi a ostatní děti musely do služby.

Tady, v Praze, o sobě šířila, že pochází z významného zemanského rodu. Vždyť právě proto si ji vybrala do služby urozená rodina zemského správce Jiřího z Poděbrad.

Nakonec se rozhodla zůstat a vyčkat, jak se vše vyvine dál.

Kdo si počká, ten se dočká, tohle se prý říká, opakovala si v duchu.

„Děkuji, Adalberto!“ Johana se na ni sice usmála, rozhodla se ji však vykázat do příslušných mezí. „A teď můžeme jít, my se obsloužíme samy.“ Nezvaného svědka tohoto ryze rodinného výjevu nepotřebujeme, tohle si Adalberta mohla vyčíst z její tváře.

Johana ji neměla ráda. Nevěřila jí. Adalberta však v Jiřího rodině sloužila po celá léta, a tak ji tu musela snášet, i když si od ní udržovala náležitý odstup.

„Jak si přeješ, paní.“ Adalberta vynutila na tváři nepřimný úsměv. V zapadlých pichlavých očkách jí však nebezpečně blýsklo.

Pokusila se o neobratnou poklonu a pak se vytratila z komnaty.

Johana ještě chvíli upírala pohled na zavřené dveře, za nimiž Adalberta zmizela.

Téhle svou malou Ludmilu nesvěřím do péče, usoudila v ten okamžik. A rozhodla se, že hned zítra pošle pro Lenu, jejíž otec byl purkrabím na jejich rožmitálském hradu. Zнала ji od mládí a věděla, že se na ni dá ve všem spolehnout.

Ano, hned zítra pro ni pošlu, zopakovala si v duchu své rozhodnutí.

„Zamyslela ses, maminko,“ pronesla tak trochu vyčítavě Kateřina a Johana, kterou toto oslovení zahřálo jako vždy u srdce, soustředila veškerou pozornost opět na dcery.

Dospěla k závěru, že si Adalbertou tuto výjimečnou chvíli zkazit nenechá.

Jiří z Poděbrad, vyhlízející příjezd mladého českého krále Ladislava, sesedl z koně, když zahlédl blížící se královskou družinu. Nejraději by byl doma s Johanou a malou Ludmilou, ale nedalo se nic dělat. Král se vracel do Prahy.

Sesedání Jiřímu činilo značné potíže – jen neochotně si musel přiznat, že opět přibral -, ale nedalo se nic dělat. Mohl být zemský správce, který ve skutečnosti vládl za tohoto urozeného mladíčka, avšak Ladislav byl jednou král.

A navíc mu bylo třeba vzdát úctu o to větší, protože si vybral Prahu za své sídelní město. Nu jistě, byla to tak trochu z nouze ctnost, neboť v Uhrách, kde také vládl, pro něj jaksi přestalo být bezpečno.

V Praze hodlal rovněž oslavit svou svatbu s krásnou francouzskou princeznou Magdalenou, dcerou krále Karla VII.

Po pravdě řečeno, Jiří z Poděbrad nebyl volbou Ladislava za českého krále dvakrát nadšený – nepodporoval ani kandidaturu Ladislavova otce Albrechta. Byli to přece Habsburkové!

Jenže Albrecht byl také manžel jediné dcery krále a později císaře Zikmunda, a tak se s tím nedalo příliš mnoho dělat.

Chaos, který pak po Albrechtově předčasné smrti v zemi zavládl, všechny přesvědčil, že bude lepší potvrdit nástupnictví jeho nezletilého syna Ladislava, aby se situace alespoň trochu uklidnila.

Království bude zatím stejně řídit jako zemský správce Jiří z Poděbrad.

I tenkrát, poté co před čtyřmi roky, na podzim 1453, padlo toto rozhodnutí, zde, u Králova dvora, vyhlížel příjezd v té době třináctiletého budoucího panovníka Ladislava Pohrobka.

Mladík ho však už tehdy příjemně překvapil vybranými způsoby a milým vystupováním.

Vypadal jako cherubín s těmi dlouhými zlatými kadeřemi, jež mu spadaly na útlá ramena a jež by mu mohla závidět nejedna paní. V ušlechtilé tváři mu zářily tmavé oči a Jiřího se náhle zmocnil pocit, že se dívá do tváře jeho praděda císaře Karla. Ladislav zdědil jistě ty tmavé oči po něm a plavou záplavu vlasů zase pro prabábě Elišce Pomořanské.

Možná to způsobil Ladislavův andělský zjev, že si dokázal podmanit každého. Že jím odzbrojil i své nepřátele.

Ani Jiří v něm nedokázal spatřovat nenáviděného Habsburka.

Zamířili potom Královskou cestou vedoucí městem k Pražskému hradu, jíž nyní projížděl každý budoucí král

a již jako první vykonal před dobou ne zase tak dávnou Ladislavův otec Albrecht.

Jiří zanechal vzpomínek a vydal se přivítat mladého pánovníka, jehož příjezd zvěstovala slavnostní fanfára.

„Vítej, Veličenstvo!“ Jiří z Poděbrad se Ladislavovi poklonil. „Jsme šťastni, žeš po době tak dlouhé, po celých čtyřech letech, opět zavítal do Prahy.“

Ladislav se usmál a pokynul Jiřímu na pozdrav. „I my jsme rádi, že jsme se do Prahy mohli vrátit. A věříme, že zde najdeme nový domov.“ Naklonil se potom v sedle a důvěrně Jiřímu sdělil: „A nejen pro sebe, ale také pro Její Výsost princeznu Magdalenu.“

Tvář se mu přitom šťastně rozzářila a Jiří si uvědomil, že v Ladislavově případě nepůjde o pouhý dynastický sňatek. Mladý král musí být do Magdaleny Francouzské doopravdy zamilovaný.

Snad v Praze konečně nalezne skutečný domov, pomyslel si a srdce se mu přitom sevřelo soucitem s Ladislavem, který, ač byl králem, nikdy nepoznal otce a jeho matka zemřela, když mu byly pouhé dva roky.

Ladislav mu nyní znovu pokynul, tentokrát, že může nasednout, a Jiří ho s povzdechem uposlechl.

Do sedla mu naštěstí pomohl jeden z ozbrojenců.

A potom se už celá kavalkáda vydala k Pražskému hradu po Královské cestě, po níž se před čtyřmi lety vydal Ladislav za svým osudem.

II.

Ludmila s neskrývanou závistí sledovala, jak se Kateřina a Sidonie vzhlížejí v zrcadle.

„Moc vám to oběma sluší,“ poznamenala sklesle. Dnešní slavnostní hostiny s tancem, uspořádané na počest mladého krále Ladislava, se účastnit nesměla. Prý až za pár let bude něco podobného přípustné.

„Mně se můj šat také moc líbí!“ řekla na to potěšeně Kateřina, uhladila si se zalíbením svrchní sukni ze zlatého brokátu a zatočila se před zrcadlem, až jí tmavé vlasy ozdobené zlatou členkou zavířily kolem hlavy jako lesklý závoj.

„Škoda, že s vámi dnes večer nemůžu jít,“ zalitovala sklesle Ludmila, pláč na krajíčku.

„Na to jsi ještě malá!“ Sidonie ta slova nemyslela ve zlém, chtěla jen mladší sestru poškádlit. Také ona si dnes oblékla svrchní sukni ze zlatého brokátu. Rády se s Kateřinou strojily stejně a jejich nevlastní matka Johana na nich nikdy nešetřila.

Ludmily se však Sidoniina slova dotkla.

„Vždyť tobě i Kateřině také ještě do plnoletosti chybí nějaký ten rok!“ upozornila sestru uraženě.

Další výměnu názorů zažehnilo krátké zaklepání na dveře. Do komnaty vzápětí nakoukl Viktorín.

„Nejvyšší čas k odjezdu, sestřičky!“ zvolal zvesela. „Povoz právě předjel. Čekáme jen na vás!“

Ludmila musela uznat, že to sluší i nevlastnímu bratru Viktorínovi. Dlouhý kabátec z tmavého sametu, ozdobený bohatou zlatou výšivkou, doplňovaly přiléhavé světlé nohavice.

Viktorín vycítil její pohled a usmál se na ni. „Nepotrvá to dlouho a budeš nám dělat společnost i ty, Ludmilo!“ Viděl jí na očích, jak je zklamaná, že se nemůže dnešní slavnosti zúčastnit, a tak se ji snažil nějak utěšit. „Zatím se musíš spokojit s Hynkovou společností.“

„Já vím,“ hlesla nepřesvědčivě Ludmila. Starší bratr Hynek byl přece jen lepší než nic. Byl to veselý a zábavný společník a tenhle nevlídný a deštivý podzimní večer s ním jistě příjemně uteče.

Kateřina se Sidonií si vzaly od komorné pláště a následovaly Viktorína na nádvoří, kde na ně už čekal kočár.

Z dvorce pánů z Kunštátu a Poděbrad, ležícího nedaleko Vltavy, to sice na Pražský hrad daleko nebylo, avšak ani jedna z dívek, ani Viktorín nechtěli zmeškat slavnostní zahájení hostiny. O krásném mladém králi Ladislavovi, který se před časem usadil v Praze, kam si prý nyní už konečně přivede i svou nevěstu, se mluvilo všude, a tak se Kateřina se Sidonií nemohly dočkat, až ho spatří. Zahlédly ho sice občas, když projížděl městem, ale to se s pozváním na hodokvas nedalo srovnat.

Otec odjel na Hrad už odpoledne, protože musel jako zemský správce dohlédnout na hladký průběh slavnostního večera uspořádaného na počest českého krále. A Johana se tam vydala nedlouho po něm.

Sidonie se ještě zastavila na prahu a pohladila Ludmilu, postávající u dveří, po hebké tvářičce. Sestřičce nechtěla ublížit ani špatně voleným slovem.

„Jak říkal Viktorín, zakrátko pojeděš na podobnou oslavu s námi, Ludmilo,“ těšila ji. „A my ti s Kateřinou po návratu dopodrobna vypovíme, jaký ten hodokvas byl,“ slíbila jí.

Ludmila trochu zjihla a ochotně přikývla.

Večer s bratrem Hynkem se jí v tomto novém světle nezdál zase tak špatný.

Ludmila nebyla jediná, kdo nesmírně litoval toho, že musel zůstat doma.

Odjíždějící kočár s mladým panstvem z Poděbrad sledovala závistivým pohledem také Adalberta. Za jiných okolností by jí ani v nejmenším nevadilo, že musí zůstat ve dvorci s dětmi. Pozvání na banket s králem Ladislavem neočekávala. Vždyť tu přece pouze sloužila.

Ovšem na druhou stranu, Johana si s sebou na Hrad vzala Lenu, tu novou společnici z Rožmitálu, prý aby jí byla k ruce, kdyby bylo potřeba na poslední chvíli ještě něco zařídit.

Taková nespravedlivost! zuřila v duchu Adalberta. Na tu výpomoc si měla přece vybrat mne! Já tu sloužím déle! Jsem zkušenější než nějaká Lena! Za nebožky paní Kunhuty by se něco takového nestalo!

Pravdou bylo, že na mladou a hezkou Lenu, pocházející z urozené rožmitálské rodiny, Adalberta žárlila.

Do Prahy povolala Johana Lenu, která se jí nyní stala něčím mezi společnicí a dvorní dámou, nejprve proto, aby se starala o její dceru Ludmilu. A to Adalbertu hnětlo. Nedomáhala se zbavit pocitu, že jí mladá manželka Jiříkova nechce své dítě svěřit.

Mnohem víc ji však hnětlo to, že je Lena mladší a hezčí – plavé vlasy jí lemovaly půvabnou oválnou tvář s hlubokýma modrýma očima stíněnými dlouhými řasami. Vstřícným vystupování si navíc záhy získala každého a svou laskavostí uspěla všude tam, kde by Adalberta ztroskotala nadřazenou neústupností.

Adalberta si povzdychla. Prudký poryv ledového větru k ní nyní od řeky přinesl pach rybiny a říčního bahna a neurvale jí zacloumal dlouhou sukni.

Možná nastal čas, abych z dvorce Jiřího z Poděbrad odešla, napadlo ji náhle. Měla bych se zařídit pro sebe. Marně jsem doufala, že po smrti jeho první choti Kunhuty ze Šternberka zaujmu její místo. Vždyť jsem Jiřího dětem byla jako matka!

To se však nestalo.

Už za rok po Kunhutině smrti se Jiří oženil s Johanou. Děti prý potřebují matku, tak si tu brzkou svatbu všichni vysvětlovali. Jenže Adalberta věděla své.

Zamiloval se do Johany, mladší sestry šlechtice a diplomata Jaroslava Lva z Rožmitálu, to proto ten spěch.

Adalberta pak musela s falešným úsměvem předstírat, jak ji těší, že ovdovělý pán z Poděbrad našel nové štěstí.

Opravdu, nejvyšší čas, abych myslela na sebe, zopakovala si v duchu. Současně si však uvědomila, že Jiřího a Kunhutiny děti opustit nedokáže. Přilnula k nim. Byla to teď její rodina, jediná, kterou má.

S dalším povzdechem se otočila a zamířila k domu, aby se ujala pochybné výsady, kterou jí Johana dnes večer výjimečně obdařila – svěřila jí totiž do péče Hynka a Ludmilu.

Okna hodovní síně zářila do nevlídného listopadového večera zlatavou září a Sidonie i Kateřiny se náhle zmocnila nervozita, když je komorník uvedl dovnitř mezi ostatní dvořany.

Rodiče je sice už začali brát do společnosti, ale to se nedalo srovnat s dnešní hostinou uspořádanou na počest krále Ladislava.

Zato Jindřich s Viktorínem, kteří je sem dnes doprovázeli, se chovali sebejistě. Byli starší a zkušenější, vždyť tohle nebyla jejich první hostina s českým králem Ladislavem.